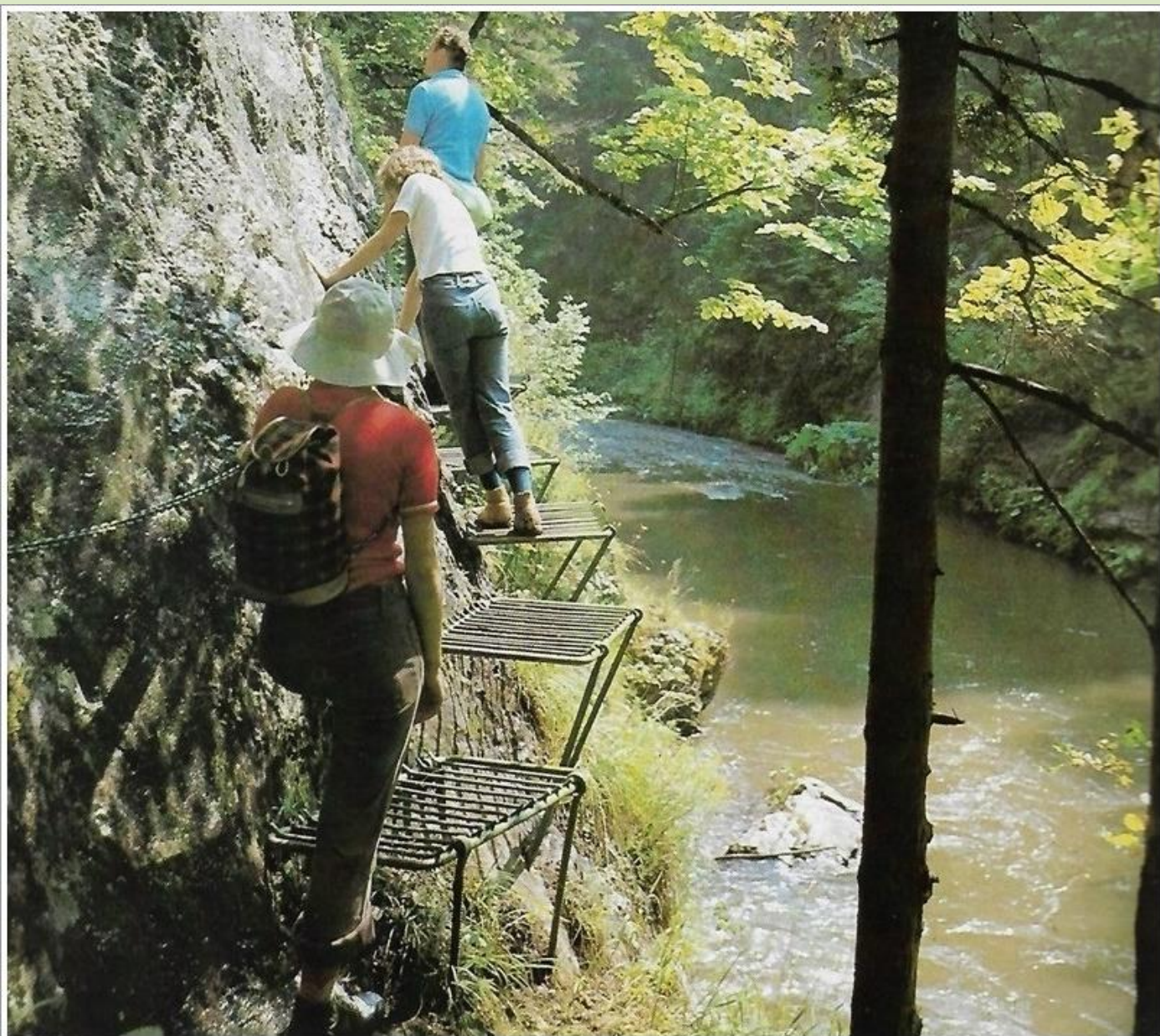

Gyalogtúra a Hernád-áttörésben

A Szlovák Paradicsom kanyonjaiba és a Hernád-áttörésbe, mélység és tériszonnal elindulni nem szabad!

A nagykállói Szabadidősport és Természetbarát Egyesület (SZATE) nyílt gyalogtúrát szervez **2023. június 17**-re (szombatra) a Szlovák Paradicsomban levő Hernád-áttörésbe, a **SZATE** tagjai, a **DÉLI PÓLUS** dolgozói, és minden, velünk gyalogolni szerető ember számára.

Indulás: 17-én reggel 5:00-órakor a nagykállói autóbusz pályaudvarról. (Különjáratú autóbusszal.)

Indulás utáni felszállási lehetőségek:

Nyíregyházán **5:15-kor** a Jósa A. Kórház (Szent I. út) előtti autóbusz megállóban, és **5:20-kor** az UNIVERZUM előtt 25 méterre levő autóbusz megállóban. (Vay Ádám körút 1 sz.)

Az autóbusz pontosan indul, a többség érdekében nem várunk az elkésőkre!

Hazaérkezés este, kb.: 21 és 23 óra között Nyíregyházára, majd a nagykállói autóbusz pályaudvarra.

Az autóbusz útvonala odafelé: Nagykálló ⇒ Nyíregyháza ⇒ Kassa (Kosice) ⇒ Eperjes (Presov) ⇒ Szepescsütörtök (Spissky Stvrtok) ⇒ Csingó (Cingov) ⇒ Erdőalja (Podlesok)

Visszafelé: Erdőalja (Podlesok) ⇒ Szepescsütörtök (Spissky Stvrtok) ⇒ Eperjes (Presov) ⇒ Kassa (Kosice) ⇒ Nyíregyháza ⇒ Nagykálló

Részvételi díj: 8,300 Ft. /fő

A részvételi díj nem tartalmaz utasbiztosítást, az egyénileg megköthető!

A részvételi díj összegétől független a gyalogtúra hossza és időtartama, valamint a hazaérkezés időpontja!

A nemzeti park területére szóló belépőt (**kb.: 1,5-2 euro**) mindenki maga fizeti!

Költőpénznek, mindenki itthon váltson magának eurót!

Euró árfolyama 2023.05.31-én kb.: **1 Euro (EUR) = kb.: 375.00 Magyar Forint (HUF)**

Szlovákiában tartózkodáshoz pasztik kártyás személyi igazolvány, vagy útlevél szükséges.

Mindenkinek javasoljuk kiváltani az Európai Egészségbiztosítási Kártyát.

A Kártya bármely kormányhivatalnál igényelhető, és kiadása térítésmentes.

A gyalogtúra útvonala: Csingó (Cingov) ⇒ Hernád-áttörés ⇒ Erdőalja (Podlesok)

Tervezett túratáv kb.: 11.9 km. Szint kb.: +470 m. -440 m.

[Online térkép a gyalogtúrához itt.](#)

A szükséges felszerelés: kényelmes csúszásmentes lábbeli (túrabakancs vagy edzőcipő), és ruházat, valamint az időjárásnak megfelelő öltözet (esőkabát), és hátizsák vagy válltáska!

Étkezés: egyénileg (Amit hozol, azt eszel!)

Jelentkezni Nagykállóban Torma Lászlónál lehet a +36207734312 telefonszámon a részvételi díj befizetésével, vagy Nyíregyházán az igazgatáson Tóth Zsuzsannánál (1300-as mellék) a részvételi díj befizetésével. Telefonos jelentkezés után, lehetőség van a részvételi díjat OTP netbank-on keresztül, vagy személyesen az OTP-ben, a 11744120-20011239 számla számra befizetni. Az utaslistára való felkerülés feltétele, a teljes részvételi díj befizetése!

További információkat a kirándulásról **Torma Lászlótól**, a **+36207734312** telefonszámon, vagy a **torma.laszlo@szszbmk.hu** email címen lehet kérni.

Várjuk az időbeni jelentkezéseket, mivel a befizetés sorrendjében, a férőhelyek számának beteltéig tudunk jelentkezést elfogadni! Visszamondás esetén, ha nem tudsz eljönni, de küldesz magad helyett másik embert, akkor természetesen az általad befizetett részvételi díjat átruházhatod rá. Ha a kirándulásra túljelentkezés van, és fel tudjuk tölteni a helyed, akkor a részvételi díjat visszaadjuk Neked. **Ha nincs a helyedre senki, akkor a befizetésed nem tudjuk visszatéríteni.**

A gyalogtúrán mindenki saját felelősségére vesz részt!

Szép időt, és mindenkinek felhőtlen kirándulást kívánnak a szervezők!

A szervezők fenntartják jogukat a program megváltoztatására, tekintettel az időjárási, vagy más előre ki nem számítható tényezőkre, vagy a résztvevők nem megfelelő felkészültségét figyelembe véve!

A túráról fényképek készülnek, melyekből album készül, amely később megtekinthető, letölthető!

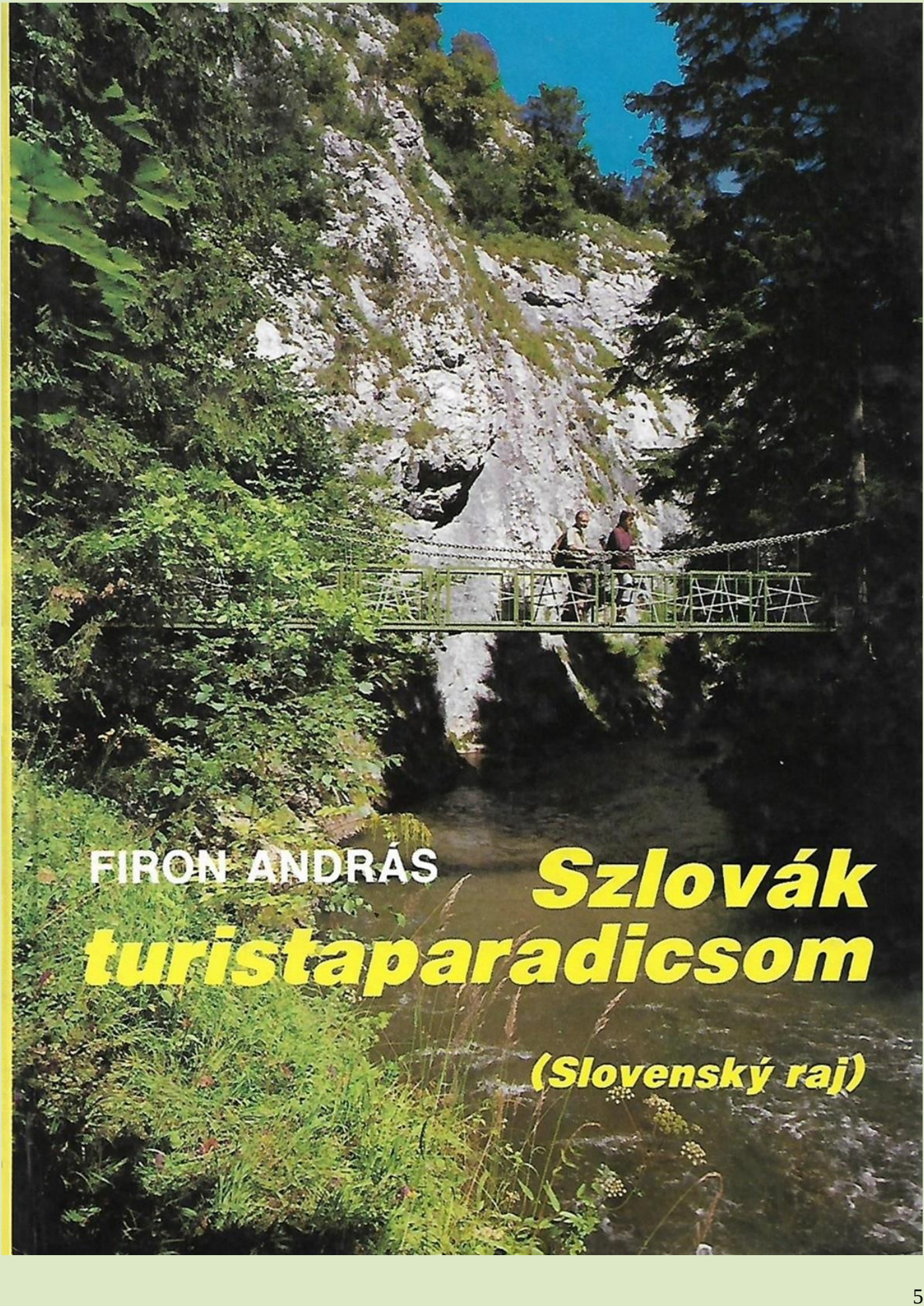
Torma László
túraszervező

Bodnár György
túravezető

Nagykálló, 2023. május 31.

A következő oldalakon, Firon András 1989-ben megjelent könyvéből (a Szlovák Paradicsomot járók bibliájából) sok-sok minden megtudható a Hernád-áttörésről. A könyv 34 éve jelent meg, de a benne leírtak többnyire még ma is aktuális információk a Szlovák Paradicsomba indulóknak! A könyv megjelenése óta történt leglényegesebb változás, hogy az 1976. júliusában kiégett, és több mint 40 évig lezárt egyedi szépségű szurdok, a Kysel-kanyon ma már újra járható a turisták számára, mint „C” kategóriás via ferrata!

FIRON ANDRÁS

***Szlovák
turistaparadicsom***

(Slovenský raj)

Részlet a könyvből:

P/9 Hernád-áttörés
Vissza autóbusszal, a Čingov–Spišská Nová Ves–
Hrabušice-Mýto útvonalon

Felzés: kék (2819; 11 M) – kék (2819; 22 M) – zöld (5723/a; 20 Ž) – kék (2829/a; 21 M) – sárga (8737; 19 Ž); idő: 255 p; táv: 8,2 km; a (halmazott) szk.: 120–130 m.

A Szlovák Paradicsom egyik leghíresebb, leglátványosabb túrájára indulunk, amely feltétlenül a legemlékezetesebb mindenki számára, aki végigjárja. Ez a 8,2 km-es, testileg és idegileg megterhelő gyaloglás, a visszafelé kényszerűen megteendő bármely úttal együtt több mint kirándulás. Azért ajánljuk mégis a kirándulások és nem a túrák között, mert igazán kár lenne ezt az élményt kihagyni a kissé „bátortalanabbaknak”, illetve a gyermekes családoknak is. Számukra javasoljuk áthidaló megoldásként a gyalog-

utat autóbusszal kombinálni. A „halmozott” szintkülönbség pedig azt jelenti, hogy noha ezen a szakaszon a Hernád-kanyon, a folyók természeténél fogva, fokozatosan mintegy 40 m-t lejt, a hegyoldalon és a sziklákon „hullámvasutazó” turista részletekben ugyan, de összességében 120–130 m-t kapaszkodik fölfelé.

A Hernád-áttörés teljes hossza kb. 16 km. Ennek a legszebb részét járjuk be, ahol helyenként 300 m mélyen száguld a Hernád a szakadékszerű sziklafalak között. Ha valahol érvényes, hogy *a jelzett turistaútról letérni tilos*, itt az! Ugyancsak rendkívül fontos a fokozott óvatosság. Még annál is elővigyázatosabban kell mozognunk, mint azt a kanyonokban „kötelezően megszoktuk”, hiszen ott a terepakadályok, a létrák önmagukban figyelemre készítetnek, itt azonban ösvényünk sokszor halad látszatra veszélytelen rézsún, ám valójában egyetlen rossz lépés, botlás elég ahhoz, hogy a mélybe csúszunk vagy essünk. (Turista honfitársaink erről az útról eképpen szoktak élcelődni: „Jézus-Mária, ha otthon ilyen helyen meglátnak valakit, azonnal a tűzoltókért és a mentőkért telefonálnak!”) S még hozzá itt, a Hernád-áttörésben kétirányú haladás van, tehát ügyelnünk kell a szemben jövőkre is, pedig olykor csak tenyérnyi helyen térhetünk ki.

A folyónak ez a szakasza a XX. század elejéig járhatatlan és szinte ismeretlen volt. Csak 1906 februárjában ment végig Hajtsch Béla és testvére a befagyott folyón, Káposztafalva–Hrabušicétől Szepessümeg–Smržanyig. Útjukat még abban az évben júliusban, kezdetleges tutajon megismételték. (A Hernád-áttörés ma a vadvízi kajakozók, kenuzók számára minősítőhely: aki az előírásnak megfelelően végighajózik rajta, megkapja a III. osztályú minősítést.) A Hernád-áttörés turisták számára teljes hosszában csak 1974 óta járható, amikor a Hegyi Szolgálat a biztosító berendezésekkel együtt kiépítette a sziklajárdákat. (És még egy „sport-információ”: télen, a folyó jegén a sífutók Čingovig 16 km-es minősítő versenyeket rendeznek.)

A Hernád e szakaszát és 290 hektáros környékét geomorfológiai értékei, jellegzetes mikroklimája és növényzete miatt 1976-ban állami természetvédelmi rezervátummá nyilvánították. A folyó és partja tisztaságára ügyelnünk kell azért is, mert erről a szakaszból kapják a környező települések az ivóvizet.

A kempingből indulunk (lásd: **P/1**), de most a kék jelzést követjük. 30–35 p alatt érjük el a Hernád-torkolatot (Hrdlo Hornádu). Az erdei sétány sziklaszirtre vezet, ennek túloldalán, 5–6 m mélységben van a folyó, rajta vashíd. Az ösvény a szirt mögött kanyarog le a hídhoz, amelyen átkelünk.

A szemközti parton a zöld jelzés: b., Hrabušicébe vezet, a sárga pedig (a közelben) elágazik: b. szintén a faluba, j. felfelé, a Zelená horán át Čingovig vezet. Mi a kéken indulunk j., a sziklafaljárdán. A sziklán tábla: ez a Hegyi Szolgálat járdája, az ő emberei építették és tartják fenn. A kempingtől számított 40. p: illatos, virágos rét után kis kapaszkodó az erdőbe: j. elhagyott betonsilónál figyeljünk, mert az ösvény elágazik b., felfelé is, mi viszont egyenest, a siló felett megyünk tovább. Sárga tábla figyelmeztet innen kezdve

a fokozott óvatosságra: „Zvyšená opatrnost!” Az intést nem „ragozzuk”, mert hamarosan mindenki maga látja, érzi, hogy mennyire igaza volt. A csúszós sziklával tarkított, keskeny ösvény minden védelem nélkül vezet magasan a hideg vizű, sebes folyó szélé fölött. 50. *p*: a szemközti sziklafal érzékelteti először a Hernád-áttörés lényegét. 55. *p*: vasjárdán hágunk fel egy kis sziklára, majd utána, a lejtő végén faház tűnik szemünkbe. „Chata ku Bielému mnichovi” (Pihenő a Fehér Baráthoz) — olvashatjuk rajta, ám ennek semmi köze a jámbor szerzetesekhez, csupán a halászok klubháza. Száz méter pihentető parti séta után ismét erdei ösvény. 60. *p*: doronglétra + 4 láncos sziklafaltálca. Nem kötelező, de szerfelett tanácsos a láncba kapaszkodni, mert a sziklarézsű szárazon is csúszik! Megállni pedig előtte vagy utána érdemes a szép le- és kilátás miatt. Rögtön utána nem egyenest megyünk tovább az ösvényen, hanem a korlát segítségével j. le. 65. *p*: a túlsó parton barlangüreg árulkodik a Hernád-kanyon kialakulásának titkáról. 67. *p*: veszélyes sziklajáró, gerendahíddal és néhány sziklafaltálcával. 70. *p*: utunknak talán legmerészebb percei következnek: 12–14 láncos sziklafaltálca, 5–10 m-rel a zúgó folyó felett; a közepén kidudorodó, „hasas” sziklafalon csak homorítva, némi akrobatikával, a láncon „lógva” lépünk tálcáról tálcára. Védőkorlát nincs! A kb. 30 m-es útszakasz leküzdéséhez nem különleges fizikai erő, de abszolút figyelem és lélekjelenlét kell! (A „bennszülöttek” kis kantáron vezetnek át itt óvodás korú gyermekeket is.) Mivel a sziklafaltálca-járda elején még nem látni a végét, nagyon ügyeljünk arra, hogy szemközt nem jönnek-e? Hangjelzéssel és hallgatózással megállapíthatjuk. S még egy tanács: csak egyenként, elegendő térközzel induljunk. 83. *p*: a folyó jobb kanyarjában dlh + 4 vaslépcső + 12 sziklafaltálca. Itt ugyan magasabban vagyunk a víz felett, mint az előzőnél (kb. 10–12 m-re a folyó fölött), de lélektanilag sokkal könnyebb az átkelés, mert a sziklák nem „dőlnék” kifelé. A kanyar után ismét 6 sziklafaltálca. 90. *p*: a folyó bal kanyart ír le; a túlparton ismét egy kis geológiai szemléltetés látványosan alámosott szikla képében, majd hirtelen lánchídon imbolygunk át a jobb partra. Ez az ún. „pozsonyi híd”, mert az egypillérű pozsonyi hídhoz hasonlít. 98. *p*: jobbról kis ér fut le, rajta dlh, mellette pihenőasztal. Ez az ún. „Zbojnický kútik” (Betyár zug). 105. *p*: a Hernád éles bal kanyarulatánál, a hegyomlásnál — a neve: „Állandó eső” — utunkat olyan szikla

állja, amelyet ki nem kerülhetünk, meg kell másznunk, mert — tekintettel a kőomlás veszélyére — a Hegyi Szolgálat sem szerelt rá sziklafaltálcákat. Doronglétrán 38–40 lépcsőfokkal jutunk fel a szikla tetejére, majd újra le. Odafent sem tanácsos időzni, mert alattunk a szakadék a folyóig immár 35–40 m mély! 118. p: hét „könnyű” láncos trepni, de a lánc utána folytatódik, mert az ösvény különösen veszélyes. Jól tesszük, ha a következő két vaslépcsőig szorosan a lánc mellett maradunk, mert az egy lépéssel lejjebb húzódó ösvény — észrevétlenül — lekopott, síkos sziklára vezet, s onnan menthetetlenül csúszunk le, a folyóba. Megpróbáltatásainknak azonban most már csakhamar vége, mivel a 130. p táján átmegyünk egy lánchíd alatt, j. fel a hídfőhöz, s alighanem pihenőt tartunk.

Irjt.: KLÁŠTORSKÁ ROKLINA (Kolostor-szakadék). J. a sárga és a zöld jelzés vezet fel Kláštoriskóra. Mindkettő egyforma meredek, az utóbbi azonban látványosabb, szakadék és kanyon jellegű.

Utunkat a hídon folytatjuk, tehát ismét át a bal partra. A hídfőnél három nyelvű tábla int: „Vigyázz! Fokozott óvatosságot! Egyeszerre csak öt személy mehet át! A híddal ne hintázz!”

Ismét doronglétrák, sziklafalra, sziklafalról. Az út továbbra is meredély szélén vezet, ha lehet, még magasabban. 140. p: tiszafák mellett, morénán haladunk el, majd hasadékokkal 8+8 trepnis sziklafal; a folyó U-kanyart ír le. 160. p: sziklafaljárda 10 tálcával. Utána ne hágjunk egyenest fel a sziklára, hanem j. lefelé menjünk, a korlát mellett, a 15 fokos doronglétrán. Ismét lánchíd következik: át a jobb partra. 168. p: a sárga jelzés elágazása j., a Zelená dolinába. Itt veszély nélkül mehetünk le a Hernád partjára. A víz lassú és sekély, de ne feledjük, hogy ivóvízgyűjtő területen vagyunk! 175. p: 20–25 m-es sziklafalon lánc, vaslépcső. Ez a folyó feletti eddigi legnagyobb magasság. Itt már drótkötélkorlát is van a szakadék felé eső oldalon. Kb. 50–60 m magasságban lehetünk a víz felett. 177. p: j., égbe szökő sziklafalak közti vízmosáson kis vashíd, s utána tábla közli: „PRIELOM HORNÁDU”–„HERNÁD-ÁTTÖRÉS”. 182. p: ismét „himbálódzó” jellegű lánchíd vezet át a folyón, az é. partra. 190. p: Letanovský mlyn üdülőtelepe, tisztással, pihenőhelynek kellemes.

Irjt.: LETANOVSKÝ MLYN (Létánfalvi malom) — 513 m tszf. A sárga és a piros, illetve a kék és a piros jelzés kereszteződése. Itt érkezik a Hernádba É-ről a Trstený-patak. A tanösvény táblája közli, hogy innen indult valaha a mai Kláštoriskóra a karthauzi barátok útja. A piros (17 Č) turistaösvényen az egykori szerzetesek lába nyomát tapossuk.

A kolostorhoz vezető út része volt itt egykor a kőhíd, 1341-ben építették. Immár csak maradványát látjuk, mert 1944-ben a németek felrobbantották. Később két fennmaradt pillérére helyezték a turisták vashídját. A közelben kőkereszt áll: Brandobur Katalin emlékét őrzi. A híd túloldalán fedett asztalnál falatozhatunk, de arra ügyeljünk, hogy itt bögölyök tanyáznak.

A hídon áthaladva ismét a Hernád d. partján vagyunk, immár az út 22 M szakaszán. Eleinte pihentető sétányon megyünk, de a tizedik percben (200. p) feltűnik a „Chodník Horské Služby”, azaz a Hegyi Szolgálat járdája nevezetű sziklafal. A 205. p táján 17 sziklafaltálcás járdára érünk (a 10–11. tálcá ismét kifelé dőlő sziklafalnál és a víz fölött van), majd 13 sziklafaltálca következik, immár szárazföld felett, majd még három. 210. p: a Stupačky pri jaskyni elnevezésű ponton kiadós sziklafaljárda következik, nem kevesebb, mint 27 trepnivel, amelyek közül négy–haton bizony humorítanunk kell. 216. p: a folyó Nad tišinou nevű szakaszán vagyunk, ahol 8+2 láncos trepni vár ránk. Az előbbieknél ez lélektanilag jóval könnyebb szakasz. 220. p: „Nad užinou”, azaz a Szűkület felett vashíd visz át az é. partra. A Hernád-áttörés itt bontakozik ki előttünk talán leginkább a maga fenséges valóságában. 225. p: a d. oldalon újfent egy „geológiai tanbarlang”, de nézegetésébe ne nagyon feledkezzünk bele, mert negyedórán belül találkozunk a zöld (5723/a; 20 Z) turistaösvénnyel, s ez a találkozás sok bakancsos természetjárót alaposan megzavar. A 100 000-es térképen ugyanis csak gondos figyelemmel vesszük észre, hogy a kék jelzés kb. 200 m-es szakaszon „megzöldül”, majd a híd után, a d. parton újra kezdődik, de már 2829/a; 21 M jelzéssel. Vagyis az előző szakasz véget ér és itt már a Kláštoriskóról érkező kék ösvényen megyünk tovább.

245. p: tehát újabb hídon megyünk át, ezúttal a d. partra, ahol némi felfelé kapaszkodás után zöld és kék jelzést találunk.

Irjt.: a BIELY POTOK (Fehér-patak) torkolatánál, vagyis az ún. Vaskapuban vagyunk. A zöld jelzésű ösvény elfordul j., d. irányba, a patak völgybe, ahol elvezet a Sokolia dolina kanyonja és a Klauzy nevű, paradicsomian hangulatos duzzasztott tó katlanjába. A kék jelzés egyik ága szintén j., meredeken felvezet a Čertova sihot' gerincére. Végére mindkettő felvisz Kláštoriskóra is.

A patak torkolatától a túlsó, é. part fölött uralkodó, monumentális „sziklaoltár”, a Tamásfalvi-kilátó (Tomášovský výhl'ad) felséges látványa tárul elénk. Tovább megyünk a folyóval párhuzamosan, a kék ösvényen, kissé felfelé, majd láncos kapaszkodóval leereszkedünk, s kis kanyarral egy vízmosás-völgy torkolatának hídján megyünk át. A Lesnica-patak folyik benne. Innen, a 250. p körül a túlsó parton megpillantjuk az impozáns Ihla-tűt, a sziklafal kiugró „ujját”. Ettől kezdve a zord kanyon mintha szelídülne. Fenyvesben sétálunk tovább. 275. p: a parton korlát zárja el utunkat: ne tovább! B. viszont híd vezet át az é. partra. A vashíd mellett betonhíd roncsa: a németek robbantották fel a háború idején. Az é. part ugyan szelíd, de tábla figyelmeztet: tilos a fürdés! — ivóvízgyűjtő terület. Még 5–6 percet sétálunk, most már makadámúton, s a čingovi autóparkolóba érünk. Onnan ismét vezet egy vashíd a Hernád d. oldalára, de mi a kék jelzésről b. letérünk a sárgával jelzett aszfaltozott kociútra, tehát már nem j., a folyó felé, hanem b., felfelé indulunk. Az út megkerüli a barlangüregekkel teli, alacsony sziklát, majd hangulatos fenyők és nyaralók között enyhén emelkedve mintegy 5 p múltán sorompóhoz és am.-hoz érkezik. Innen busszal folytatjuk utunkat Spišská Nová Ves–Iglóba, s onnan átszállással tovább a Hrabušice-Mýto járáttal, hogy visszajussunk Podlesokba, a kempingbe.

Amíg az autóbuszra várunk, pihenésre e környék minden tekintetben alkalmas. A buszvégállomásnál üzleteket, gyorsbüfét, az országút mentén 300 m-rel távolabb, j. kellemes éttermet találunk. Ha van elég időnk, bejárhatjuk Čingov üdülőközpontot (lásd: 209. old.).